

ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ФІЗИЧНИХ ОСІБ ПІДПРИЄМЦІВ В УКРАЇНІ

За час незалежності України у фіскальній політиці відбулося чимало трансформацій. Вона змінювалась від політики високих податків до соціально-орієнтованої політики низьких податків. Однак досі залишається незлагодженою система адміністрування обов'язкових платежів в Україні. Не вирішено проблему щодо оптимального рівня фіскального навантаження на фонд оплати праці та доходи громадян. Не завершено процес гармонізації відносин між податковою службою та пенсійним фондом. Прийняття Податкового кодексу і Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» не призвело до зниження рівня тіньової економіки, не забезпечило зростання добробуту та реальних доходів громадян. Досі залишається високим рівень тіньового сектору економіки, невирішеною є проблема виплати заробітної плати у конвертах.

Рівень оптимального оподаткування, економічно обґрунтоване податкове навантаження є тими актуальними проблемами, що гостро дискутуються як на практичному так і науково-теоретичному рівнях. Зокрема згадані проблеми є об'єктом досліджень таких вітчизняних науковців як В. Андрущенко, Е. Балацького, М. Білика, В. Буряковського, В. Захожая, І. Золотько, Ю. Іванова, А. Крисоватого, Я. Литвиненка, І. Майбурова, П. Мельника, О. Найденка, С. Паранчука, В. Пушкарьової, В. Савченка, А. Соколовської, Л. Тарангул, С. Юрія. Дослідження згаданих науковців більшою мірою зосереджені на дослідженні оптимального рівня податкового навантаження на макrorівні. Однак, залишаються невирішеними проблеми впливу податків на мікрорівні, зокрема науково необґрунтовано оптимальний рівень оподаткування заробітної плати, фонду оплати праці та інших доходів громадян. Така проблема створює сприятливе середовище для виникнення економічних дисбалансів (тіньової економіки, виплати заробітної плати в конвертах, недонадходжень значних сум податку на доходи фізичних осіб до бюджетів, та ухилення від сплати єдиного соціального внеску).

В результаті запровадження норм Податкового кодексу України та Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» вітчизняна практика оподаткування доходів фізичних осіб зазнала значних змін, які мають як позитивний так і негативний характер. Однією із найбільш суттєвих проблем які сьогодні варто виділити, це зростання податкового навантаження на фізичних осіб суб'єктів підприємницької діяльності, які під впливом законодавчих трансформацій отримали ще вищий рівень податкового тягаря, що негативно позначиться на добросовісність та чесність у веденні ними бізнесу. Проблема надмірного податкового навантаження на суб'єктів підприємницької діяльності фізичних осіб існує в

наступних площинах: це удосконалення адміністрування єдиного соціального внеску та єдиного податку в Україні, зниження податкового навантаження в частині зменшення ставок ЄСВ для роботодавців (фізичних осіб підприємців), а також часткове перенесення тягара сплати ЄСВ на найманих працівників.

Згідно чинного законодавства фізичні особи підприємці, які використовують спрощену систему оподаткування повинні сплачувати єдиний соціальний внесок і єдиний податок незалежно від того здійснюється ними діяльність чи така діяльність призупинена. Такі норми законодавства стосуються першої та другої груп платників. Що стосується третьої та п'ятої груп – то незалежно від підприємницької активності, такі платники повинні сплачувати єдиний соціальний внесок.

Отже, незалежно чи підприємець здійснює діяльність, чи ні, він змушений сплачувати єдиний соціальний внесок навіть у випадку відсутності будь яких доходів. Зазначена проблема призводить до порушення принципу справедливості в оподаткуванні.

Розв'язати зазначені проблеми можливо у випадку вжиття наступних кроків:

1. Зниження фіскального навантаження на фонд оплати праці;
2. Часткове перенесення тягара із роботодавців на найманих працівників;
3. Жорсткіший контроль та координація діяльності підрозділів фіскальних органів за дотриманням законодавства фізичними особами підприємцями.
4. Стимулювати представників малого бізнесу фізичних осіб підприємців податковими канікулами зі сплати податку на доходи фізичних осіб при створенні нових робочих місць.

Дорошко Олександр

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Амбрик Л. П.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В АВТОМОБІЛЬНИХ ПУНКТАХ ПРОПУСКУ

Динаміка міжнародної торгівлі за останні роки свідчить про зростання обсягів потоків товарів через митний кордон України. Подальше поживлення товарообороту значно залежить від ефективності здійснення контролю в пунктах пропуску через митний кордон держави. Саме тому, важливим кроком у цьому процесі є перехід до вибіркового митного контролю, заснованого на системі управління ризиками.

Питання застосування системи управління митними ризиками в пунктах пропуску розглядали такі вітчизняні науковці як І. Бережнюк, А. Войцешук, Т. Єдинак, П. Пашко, С. Терещенко та інші.

Варто відзначити, що в Україні функціонують 74 автомобільних пунктів пропуску через державний кордон. Митний контроль у пунктах пропуску